

นวัตกรรมการใช้เรือไฟฟ้าเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำ ในกลุ่มน้ำแม่กลอง*

INNOVATION IN THE USE OF ELECTRIC BOATS FOR PROMOTING SUSTAINABLE TOURISM AT MAE KLONG RIVER BASIN

วันชัย มีศิริ, เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, เกียรติศักดิ์ สุขเหลืออง

Wanchai Mesiri, Termsak Thongin, Kriattisak Sukluaeng

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: wanchai.meesiri@bangkokhighlab.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานวัตกรรมการใช้เรือไฟฟ้าเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำ ในกลุ่มน้ำแม่กลอง เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจำนวน 376 ตัวอย่าง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและเชิงอนุมานด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และการวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 18 รูปหรือคน โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

พบว่า 1. สภาพการท่องเที่ยวทางน้ำของตลาดน้ำในกลุ่มน้ำแม่กลอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในกลุ่มน้ำแม่กลองพบว่า การจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำ วิธีการประเมินนวัตกรรม และหลักสัปปุริสธรรม 7 ส่งผลต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในกลุ่มน้ำแม่กลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3. รูปแบบการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในกลุ่มน้ำแม่กลอง ดังนี้คือ การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ประกอบด้วย การท่องเที่ยวที่มีความต่อเนื่อง การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ และการท่องเที่ยวที่มีความสมดุล โดยนำหลักธรรมสัปปุริสธรรม 7 การจัดการท่องเที่ยว และการใช้นวัตกรรมเรือไฟฟ้า เข้ามาบูรณาการกับการท่องเที่ยวของตลาดน้ำในกลุ่มน้ำแม่กลองเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

คำสำคัญ: นวัตกรรม; การใช้เรือไฟฟ้า; การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน; ตลาดน้ำแม่กลอง

Abstract

Objectives of this research papers were to study the innovative use of electric boats to promote sustainable tourism in the floating market in the Mae Klong Basin This research methodology was the mixed methods. The quantitative research, data were collected from 376 samples using questionnaires as the tool and analyzed data with descriptive and inferential statistics using statistical package and the qualitative research, data were collected from 18 key informants using in-depth interview and analyzed data by content descriptive interpretation.

The findings were as follows: 1. The water tourism condition of the floating market at Mae Klong Basin, by overall, was at a high level. 2. Factors affecting sustainable tourism of floating market at Mae Klong River Basin was found that water tourism management, innovation, evaluation, and principle of Sappurisdhamma 7 affected sustainable tourism of floating markets at the Mae Klong Basin at statistically significant value at 0.01 level. 3. The model of the integration of Buddhist principles in promoting sustainable tourism in the floating market at the Mae Klong Basin were as follows: Sustainable tourism consisted of continuous tourism. quality tourism and balanced tourism by applying the principle of Sappurisdhamma 7 in tourism management and the use of innovative electric boats to integrate with the tourism of the floating market at Mae Klong River Basin for sustainability.

Keyword: Innovation; Electric Boats; Sustainable Tourism; Maeklong Floating Market

บทนำ

ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่สำคัญในโลกปัจจุบันซึ่งเป็นผลโดยตรงจากการกระทำของมนุษย์อันเนื่องมาจากความต้องการพื้นฐานและความต้องการความสะดวกสบายในด้านต่าง ๆ กระตุ้นให้มนุษย์พัฒนาความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และวิทยาการในการนำทรัพยากรธรรมชาติใช้อย่างสะดวกสบายและง่ายยิ่งขึ้น อีกทั้งมีการพัฒนากระบวนการผลิตทางด้านอุตสาหกรรม ด้านการท่องเที่ยว ด้านเศรษฐกิจ และอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งกระบวนการเหล่านี้เอง ก่อให้เกิดของเสียออกกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาน้ำเสีย ปัญหาอากาศเป็นพิษ ปัญหาด้านเสียง และผลของการบริโภคทำให้เกิดของ

เสียกระจายสู่สิ่งแวดล้อมในรูปของขยะมูลฝอย น้ำเสีย อากาศเป็นพิษ ฯลฯ (เบญจวรรณ บุญรัตน์, 2557)

ปัจจุบันในการเดินเรือส่วนใหญ่ ประสบปัญหาด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมากเช่นเดียวกัน เช่น เสียงควันท่อ การถ่ายน้ำมันเครื่องลงน้ำ เป็นต้น เมื่อสายน้ำที่เคยเป็นแม่เหล็กดึงดูดนักท่องเที่ยวค่อย ๆ หดสภาพลง คนในท้องถิ่นเริ่มทนไม่ได้กับไอเสียที่ฟุ้งกระจายมากเกินไป เสียงที่ดังรบกวนมากเกินไป คลื่นที่แรงมากเกินไป น้ำที่เริ่มสกปรกจนไม่สามารถลงอาบได้อีกต่อไป แต่ที่เลวร้ายกว่านั้น คือร้านค้าที่อยู่ในตลาดน้ำเริ่มทยอยปิดตัวเพราะนักท่องเที่ยวลดลง พระเอกคือเรือหางยาวที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ดีเซลมือสองราคาถูกจากญี่ปุ่นเริ่มเป็นผู้ร้ายที่จะต้องถูกกำจัด แต่อะไรคือสิ่งที่จะมาทดแทนได้ โดยที่ราคาไม่สูงนัก ชาวบ้านสามารถจัดหาได้ จะใช้เครื่องยนต์เรือแบบมาตรฐานที่ใช้กันทั่วไปก็ไม่ไหว เพราะราคาสูงมากรวมถึงความสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงที่สูงด้วย

การนำเรือไฟฟ้ามาให้บริการเรือโดยสาร เชื่อว่าในอนาคตจะมีส่วนสำคัญทำให้ค่าโดยสารของเรือโดยสารถูกลง แม้ขณะนี้ต้นทุนในการเดินเรือไฟฟ้า จะมีการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับแบตเตอรี่ในราคาสูง แต่ทิศทางของแบตเตอรี่ก็มีราคาถูกลงเรื่อย ๆ ขณะที่การใช้เรือไฟฟ้าจะมีข้อดี เมื่อเปรียบเทียบกับเรือที่ใช้เครื่องยนต์ ในเรื่องของต้นทุนบำรุงรักษา รวมทั้งสภาพตัวเรือที่มีน้ำหนักเบา จะช่วยให้ผู้ประกอบการ ที่ใช้เรือไฟฟ้ามีต้นทุนค่าพลังงานถูกกว่าเรือใช้น้ำมันถึงประมาณร้อยละ 75 เรือไฟฟ้า พบว่ามีข้อดีเรื่องลดผลกระทบทางด้านเสียงและควันท่อพิษในอากาศ ลดค่าใช้จ่ายค่าพลังงานเชื้อเพลิง โดยมีค่าใช้จ่ายเพียง 1 ใน 4 ของต้นทุนการเดินเรือด้วยน้ำมันดีเซล แต่เรือไฟฟ้าจะมีค่าใช้จ่ายสูงในช่วงเริ่มต้นโครงการ เพราะค่าแบตเตอรี่มีราคาสูง แต่แนวโน้มในอนาคตการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการคมนาคมขนส่งจะส่งผลให้ค่าแบตเตอรี่ในระยะยาวมีราคาถูกลง โดยรวมมีข้อดีมากกว่าข้อด้อย เมื่อเทียบกับเรือที่ใช้น้ำมัน จะช่วยยกระดับการให้บริการทั้งความสะดวกสบายด้วยการติดแอร์ เน้นความสะอาดและการออกแบบที่ปลอดภัย สร้างความมั่นใจให้กับผู้โดยสาร อีกทั้งยังประหยัดต้นทุนด้านพลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ช่วยลดปัญหาฝุ่น PM 2.5 เนื่องจากขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์ไฟฟ้าจากพลังงานจากแบตเตอรี่ซึ่งดีกว่าน้ำมันเชื้อเพลิง (มานิต เตชอภิโชค, 2565)

จากความสำคัญของปัญหาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษานวัตกรรม การใช้เรือไฟฟ้าเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน อันจะเป็นประโยชน์ในการวางแผน เพื่อพัฒนาปรับปรุงการท่องเที่ยว ให้มีศักยภาพเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ตลอดจนข้อเสนอแนะของผู้คนในชุมชนริมน้ำแม่กลอง หรือผู้ประกอบการท่องเที่ยวเพื่อหา

ข้อสรุปมาเป็นแนวทางในการวางแผนอนาคต และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการท่องเที่ยวทางน้ำของตลาดน้ำในกลุ่มน้ำแม่กลอง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในกลุ่มน้ำแม่กลอง
3. เพื่อนำเสนอการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการนำนวัตกรรมการใช้เรือไฟฟ้าเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในกลุ่มน้ำแม่กลอง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัยเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิจัยโดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) มีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพมุ่งเน้นการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) มีแบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวศึกษาสภาวะการณ์โดยไม่มีการทดลอง

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อยู่ในกลุ่มน้ำแม่กลอง จำนวน 6,186 ราย (โครงสร้างการผลิตจังหวัด จากข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด, 2557) คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 376 คน

2) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี จำนวน 4 คน นักวิชาการด้านกฎหมายและรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 4 คน ผู้บริหารนโยบายของรัฐ จำนวน 3 คน ผู้นำชุมชนในกลุ่มน้ำแม่กลอง จำนวน 4 คน นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 3 รูปหรือคน รวม 18 รูปหรือคน

3. เครื่องมือที่ใช้การวิจัย ในการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือแบ่งเป็น 5 ส่วน ประกอบด้วย 1) ปัจจัยส่วนบุคคล 2) การจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำในกลุ่มน้ำแม่กลอง 3) วิธีการประเมินนวัตกรรม 4) หลักสัปปริสธรรม 7 และ 5) การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ในการวิจัยเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือ โดยการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่อยู่ในลุ่มน้ำแม่กลอง จำนวน 376 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพศึกษาข้อมูลจากเอกสารนโยบายที่เกี่ยวข้อง และเก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 18 รูปหรือคน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยใช้ค่าความถี่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Stepwise MRA) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและศึกษาภาคสนามด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อยืนยันผลการศึกษาเชิงปริมาณจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผลการวิจัย

1. สภาพการทองเที่ยวทางน้ำของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการทองเที่ยวทางน้ำของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านได้แก่ การทองเที่ยวที่มีความสมดุล ($\bar{X}=4.19$) รองลงมาคือการทองเที่ยวที่มีคุณภาพ ($\bar{X}=4.15$) และการทองเที่ยวที่มีความต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.14$) ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทองเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง พบว่า 1) การจัดการการทองเที่ยวตลาดน้ำ จากการทดสอบสมมติฐานพบผลการศึกษาดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การจัดการการทองเที่ยวตลาดน้ำ อย่างน้อย 1 ตัวแปรที่ส่งผลต่อการทองเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง

ตารางที่ 1 แสดงการจัดการการทองเที่ยวตลาดน้ำที่ส่งผลต่อการทองเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง

ตัวแปรการจัดการการทองเที่ยวตลาดน้ำ	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.207	.163		7.412**	.000
สังคมและวัฒนธรรม (X13)	.337	.044	.369	7.603**	.000
การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการเรียนรู้ (X15)	.211	.040	.255	5.320**	.000
การเดินทางและสิ่งอำนวยความสะดวก (X11)	.175	.041	.198	4.262**	.000

Multiple R = .692^c R Square = .479 Adjusted R Square = .475 Std. Error = .468

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 พบว่า การจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง มี 3 ตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับตามสมการดังนี้คือ สังคมและวัฒนธรรม การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการเรียนรู้ การเดินทางและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำสามารถร่วมกันทำนายการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง ได้ร้อยละ 47.5 ซึ่งสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 1.207 + .337X_{13} + .211X_{15} + .175X_{11}$$

$$Z = .369Z_{X13} + .255Z_{X15} + .198Z_{X11}$$

สมมติฐานที่ 2 วิธีการประเมินนวัตกรรม อย่างน้อย 1 ตัวแปรที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง

ตารางที่ 2 แสดงวิธีการประเมินนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง

ตัวแปรวิธีการประเมินนวัตกรรม	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	.992	.135		7.338**	.000
ความใหม่ของนวัตกรรม (X21)	.356	.048	.384	7.394**	.000
การใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ (X23)	.237	.051	.276	4.637**	.000
ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ (X22)	.163	.058	.187	2.790**	.006

Multiple R = .777^c R Square = .604 Adjusted R Square = .601 Std. Error = .408
*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่า วิธีการประเมินนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง มี 3 ตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เรียงลำดับตามสมการดังนี้คือ ความใหม่ของนวัตกรรม การใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ โดยวิธีการประเมินนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง ได้ร้อยละ 60.1 ซึ่งสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$\hat{Y} = .992 + .356X_{21} + .237X_{23} + .163X_{22}$$

$$Z = .384Z_{X21} + .276Z_{X23} + .187Z_{X22}$$

สมมติฐานที่ 3 หลักสัปปุริสธรรม 7 อย่างน้อย 1 ตัวแปรที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง

ตารางที่ 3 แสดงหลักสัปรีสรรณ 7 ที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำใน
ลุ่มน้ำแม่กลอง

ตัวแปรหลักสัปรีสรรณ 7	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	.392	.124		3.167**	.002
อัมมัญญาตา (ผู้รู้จักเหตุ) (X31)	.201	.042	.221	4.743**	.000
อิตตัญญาตา (ผู้รู้จักตน) (X33)	.168	.041	.188	4.120**	.000
ปุคคัลัญญาตา (ผู้รู้จักบุคคล) (X37)	.162	.030	.182	5.424**	.000
มัตตัญญาตา (ผู้รู้จักประมาณ) (X34)	.146	.041	.176	3.534**	.000
กาลัญญาตา (ผู้รู้จักกาลเวลา) (X35)	.130	.036	.144	3.575**	.000
อิตถัญญาตา (ผู้รู้จักผล) (X32)	.090	.038	.113	2.355*	.019

Multiple R = .860^c R Square = .740 Adjusted R Square = .735 Std. Error = .332

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า หลักสัปรีสรรณ 7 ที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง มี 6 ตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 เรียงลำดับตามสมการดังนี้คือ อัมมัญญาตา (ผู้รู้จักเหตุ) อิตตัญญาตา (ผู้รู้จักตน) ปุคคัลัญญาตา (ผู้รู้จักบุคคล) มัตตัญญาตา (ผู้รู้จักประมาณ) กาลัญญาตา (ผู้รู้จักกาลเวลา) อิตถัญญาตา (ผู้รู้จักผล) โดยหลักสัปรีสรรณ 7 สามารถร่วมกันทำนายการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง ได้ร้อยละ 73.5 ซึ่งสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$\hat{y} = .392 + .201x_{31} + .168x_{33} + .162x_{37} + .146x_{34} + .130x_{35} + .090x_{32}$$

$$Z = .221Z_{X31} + .188Z_{X33} + .182Z_{X37} + .176Z_{X34} + .144Z_{X35} + .113Z_{X32}$$

3. รูปแบบการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการนำนวัตกรรมการใช้เรือไฟฟ้าเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง ดังต่อไปนี้ 1. การท่องเที่ยวที่มีความต่อเนื่อง 2. การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ 3. การท่องเที่ยวที่มีความสมดุล โดยนำหลักธรรมสัปรีสรรณ 7 เข้ามาบูรณาการกับการท่องเที่ยวของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ดังนี้ 1. อัมมัญญาตา (เป็นผู้รู้จักเหตุ) 2. อิตถัญญาตา (เป็นผู้รู้จักผล) 3. อิตตัญญาตา (เป็นผู้รู้จักตน) 4. มัตตัญญาตา (เป็นผู้รู้จักประมาณ) 5. กาลัญญาตา (เป็นผู้รู้จักกาลเวลา) 6. ปริสัญญญาตา (เป็นผู้รู้จักชุมชน) 7. ปุคคัลัญญาตา (เป็นผู้รู้จักบุคคล) นอกจากนั้นยังต้องมีการจัดการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลองประสบความสำเร็จได้ดังนี้ 1. ด้านการเดินทางและสิ่งอำนวยความสะดวก 2. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน 3. ด้านสังคมและวัฒนธรรม 4. ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และ 5. ด้านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการเรียนรู้ และยังคงอาศัยการใช้นวัตกรรมเรือไฟฟ้าเพื่อให้การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลองประสบความสำเร็จได้ดังนี้ 1. ด้านความใหม่ของนวัตกรรม 2. ด้านประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ 3. ด้านการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ อีกด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการทองเที่ยวทางน้ำของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการทองเที่ยวทางน้ำของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านได้แก่ การทองเที่ยวที่มีความสมดุล ($\bar{X}=4.19$) รองลงมาคือการทองเที่ยวที่มีคุณภาพ ($\bar{X}=4.15$) และการทองเที่ยวที่มีความต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.14$) ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิพัชร วัฒนรวีวงศ์ (2564) ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทองเที่ยวเชิงสุขภาพอย่างยั่งยืนในบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จังหวัดนครราชสีมาประกอบด้วย ด้านนโยบายการทองเที่ยวของภาครัฐ ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการทองเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้านสุขภาวะองค์กร ด้านไตรสิกขา และด้านการพัฒนาการทองเที่ยวเชิงสุขภาพอย่างยั่งยืน ภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X}=3.75$, S.D.=0.86) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิลปวิชญ์ น้อยสมมิตร (2562) ที่พบว่า การพัฒนาการจัดการทองเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.44$, S.D.=0.515) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยพบผลการศึกษาคือ 1) การตลาดในแหล่งทองเที่ยว 2) การฟื้นฟูแหล่งทองเที่ยว 3) การสร้างกิจกรรมในแหล่งทองเที่ยว 4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 5) การส่งเสริมทักษะคนในพื้นที่ และ 6) ประสิทธิภาพของแหล่งทองเที่ยว

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพของประสิทธิผลการนำนโยบายภาครัฐไปปฏิบัติในธุรกิจการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทย อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 การจัดการการทองเที่ยวตลาดน้ำที่ส่งผลต่อการทองเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง มี 3 ตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับตามสมการดังนี้คือ สังคมและวัฒนธรรม การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการเรียนรู้ การเดินทางและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยการจัดการการทองเที่ยวตลาดน้ำสามารถร่วมกันทำนุบำรุงการทองเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง ได้ร้อยละ 47.5 สอดคล้องกับงานวิจัยของ กชนิกา อินทสุวรรณ (2564) ที่พบว่า รูปแบบประสิทธิผลการบริหารจัดการการทองเที่ยวเชิงนิเวศ โดยการบูรณาการหลักพุทธธรรมของจังหวัดสมุทรสาคร มีปัจจัยที่สำคัญ คือ ด้านคุณภาพแหล่งทองเที่ยว มีสถานที่ทองเที่ยว สินค้า และบริการที่ได้มาตรฐาน สถานที่ทองเที่ยวมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก สถานที่ทองเที่ยวอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร มีถนนเพื่อการคมนาคมที่สะดวกสบาย และปลอดภัย ด้านบุคลากรด้านการทองเที่ยว บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความสามารถด้านการทองเที่ยว มีการให้บริการและคำแนะนำที่ดีแก่นักทองเที่ยว ด้านการสร้างความสะดวกสบายให้กับนักทองเที่ยว มีการพัฒนาสินค้าและบริการบนพื้นฐานเอกลักษณ์

ความเป็นไทย มีการส่งเสริมการตลาดเพื่อกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงชัย คล้ายแสง (2562) ที่พบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิง กีฬาโดยการบูรณาการหลักพุทธธรรมของจังหวัดบุรีรัมย์ มีปัจจัยด้านการพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงกีฬาประกอบด้วย พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวการสร้างสมดุลให้กับ การท่องเที่ยว และการบูรณาการการจัดการการท่องเที่ยวภายในจังหวัด

2.2 วิธีการประเมินนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำใน กลุ่มน้ำแม่กลอง มี 3 ตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เรียงลำดับตามสมการ ดังนี้คือ ความใหม่ของนวัตกรรม การใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ ประโยชน์ในเชิง เศรษฐกิจ โดยวิธีการประเมินนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำใน กลุ่มน้ำแม่กลอง ได้ร้อยละ 60.1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนวดี โมรากุล (2560) ที่พบว่า การพัฒนาศักยภาพนวัตกรรมทางการศึกษาต้องพิจารณาถึงคุณลักษณะของนวัตกรรม การศึกษา (Attributes of Educational Innovator) ได้แก่ ความสามารถ พฤติกรรม และ ทักษะคิดเพื่อสามารถนำไปออกแบบกระบวนการพัฒนา ร่วมกับ การสนับสนุนที่เหมาะสม หรือเรียกว่าระบบเสริมสร้าง (Reinforcement System) โดยมีรากฐานสำคัญ คือ การ จัดการเพื่อความยั่งยืนเชิงนวัตกรรม (Management for Innovative Sustainability) ที่ มุ่งในหลัก การจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ การจัดการความรู้และการจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ สุริศา ริมศิริ (2562) ที่พบว่า ตัวบ่งชี้องค์การแห่งนวัตกรรมการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ 65 ตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้อง มีค่ามัธยฐาน 2.50 ขึ้นไป ค่า ความแตกต่างระหว่างค่าฐานนิยม และค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ไม่เกิน 1.25 ทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ของทุกองค์ประกอบมีความสำคัญอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมขององค์ประกอบจากมากไปน้อย คือ 1) นิสัยนวัตกรรม 2) การบริหารเชิงกลยุทธ์ 3) การจัดการความรู้ 4) ทีมงานที่มีประสิทธิภาพ 5) การสื่อสาร 6) ผลลัพธ์นวัตกรรม 7) โครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม 8) บรรยากาศนวัตกรรม และ 9) กร การบริหารและพัฒนาบุคลากร เป็นลำดับสุดท้าย

2.3 หลักสัปปริสธรรม 7 ที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในกลุ่มน้ำ แม่กลอง มี 6 ตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 เรียงลำดับตาม สมการดังนี้คือ ัมมัญญา (ผู้รู้จักเหตุ) อตตัญญา (ผู้รู้จักตน) ปุคคลัญญา (ผู้รู้จักบุคคล) มัตตัญญา (ผู้รู้จักประมาณ) กาลัญญา (ผู้รู้จักกาลเวลา) อตถัญญา (ผู้รู้จักผล) โดย หลักสัปปริสธรรม 7 สามารถร่วมกันทำนายการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในกลุ่มน้ำ

แม่กลอง ได้ร้อยละ 73.5 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูไพโรจน์สารคุณ (สุเทพ คุณงกโร) (2558) ที่พบว่า การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาทักษะการบริหารจัดการของพระสงฆ์ ซึ่งได้แก่ ทักษะด้านความคิด ใช้หลักสัปปริสธรรม 7 ทักษะด้านเทคนิค ใช้หลักกรรมสิทธิบาทธรรมและทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ใช้หลักสังคหวัตถุธรรม พบว่าหลักธรรมสัปปริสธรรมเป็นหลักธรรมที่เหมาะสมกับการพัฒนาทักษะด้านความคิด ซึ่งทำให้เกิดการคิดแบบเป็นกระบวนการ รู้จักการวิเคราะห์ เกิดการคิดที่เป็นระบบและมีแบบแผนมากยิ่งขึ้น หลักกรรมสิทธิบาทธรรม เป็นหลักธรรมที่เหมาะสมกับการพัฒนาทักษะด้านเทคนิค ซึ่งการบริหารจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายนั้น จะต้องมีการวางแผนเป้าหมาย และวิธีการในการทำตามเป้าหมายต้องใช้เทคนิค ที่เรียกว่า “การบริหารระบบ” หลักสังคหวัตถุธรรม เป็นหลักธรรมที่เหมาะสมกับการพัฒนาทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ปรัชญาพื้นฐานของการทำงานร่วมกันคือ ต้องมีความรักและความสามัคคี ซึ่งการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ที่นำหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้จะก่อให้เกิด การไว้วางใจกัน การเชื่อใจกันในการทำงานซึ่ง ถือเป็นปรัชญาพื้นฐานของการทำงานร่วมกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ แก้วนะ (2564) ที่พบว่า การบริหารเทศบาลตามหลักสัปปริสธรรม ประกอบด้วย รู้จักเหตุ (อัมมัญญตา) รู้จักผล (อัตถัญญตา) รู้จักตน (อัตตัญญตา) รู้จักประมาณ (มัตตัญญตา) รู้จักกาล (กาลัญญตา) รู้จักชุมชน (ปริสสัญญตา) และรู้จักบุคคล (ปุคคลัญญตา) ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารเทศบาล โดยรวมร้อยละ 21

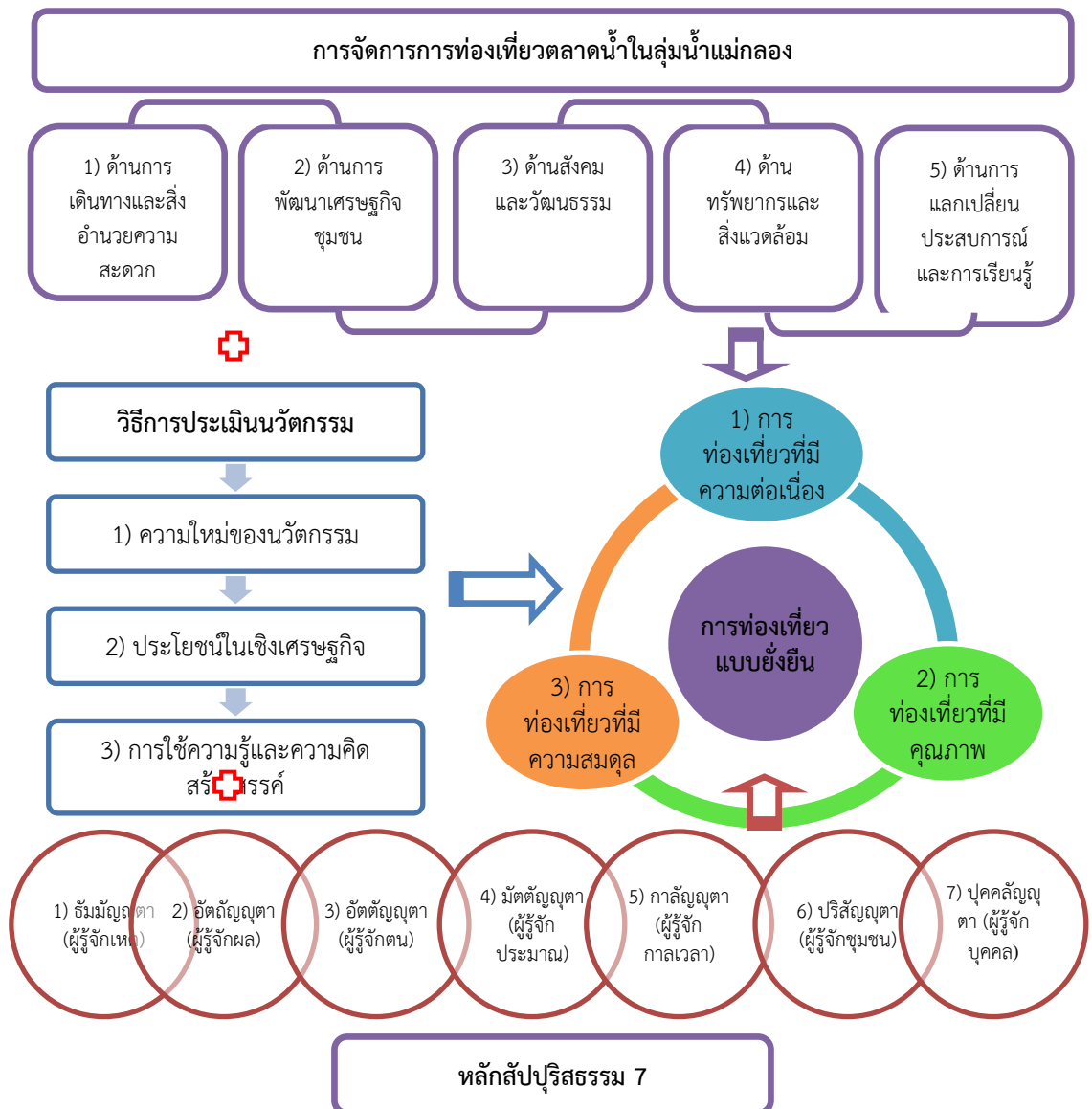
3) รูปแบบการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการนำนวัตกรรมการใช้เรือไฟฟ้าเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง ดังต่อไปนี้ 1. การท่องเที่ยวที่มีความต่อเนื่อง 2. การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ 3. การท่องเที่ยวที่มีความสมดุล โดยนำหลักธรรมสัปปริสธรรม 7 เข้ามาบูรณาการกับการท่องเที่ยวของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ดังนี้ 1. อัมมัญญตา (เป็นผู้รู้จักเหตุ) 2. อัตถัญญตา (เป็นผู้รู้จักผล) 3. อัตตัญญตา (เป็นผู้รู้จักตน) 4. มัตตัญญตา (เป็นผู้รู้จักประมาณ) 5. กาลัญญตา (เป็นผู้รู้จักกาลเวลา) 6. ปริสสัญญตา (เป็นผู้รู้จักชุมชน) 7. ปุคคลัญญตา (เป็นผู้รู้จักบุคคล)

นอกจากนั้นยังต้องมีการจัดการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลองประสบความสำเร็จได้ดังนี้ 1. ด้านการเดินทางและสิ่งอำนวยความสะดวก 2. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน 3. ด้านสังคมและวัฒนธรรม 4. ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และ 5. ด้านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการเรียนรู้ และยังคงอาศัยการใช้นวัตกรรมเรือไฟฟ้าเพื่อให้การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลองประสบความสำเร็จได้ดังนี้ 1. ด้านความใหม่ของนวัตกรรม 2. ด้านประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ 3. ด้านการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ อีกด้วย สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ ประยูร เจนตระกูลโรจน์ (2564) ที่พบว่า รูปแบบการบริหารสถานพยาบาลสู่ความเป็นเลิศโดยการบูรณาการหลักพุทธธรรมของสถานพยาบาลภาครัฐในกรุงเทพมหานคร คือ Model knowledge MBS ได้แก่ M = Management การบริหารจัดการโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลคุณภาพ 4 ด้านประกอบด้วย 1) ด้านการเป็นนายตนเอง 2) ด้านการเร่งสร้างสิ่งใหม่ 3) ด้านการเอาใจใส่ประชาชน 4) ด้านความอ่อนน้อมถ่อมตน B=Buddhism หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาประกอบด้วยปาปนิกรรม 3 และสัปปุริสธรรม 7 และ S = Smart Hospital การจัดการคุณภาพสถานพยาบาล 5 ด้าน 1) ด้านภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม 2) ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานพยาบาล 3) ด้านระบบการให้บริการ 4) ด้านระบบงานและฐานข้อมูล 5) ด้านการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร ไชยชนะ (2560) ที่พบว่า มุ่งมั่นบริการสังคมตามหลักพุทธธรรม ด้วยการบริหารอย่างมุ่งเป้า สร้างความเข้าใจและเข้าถึงให้แก่ผู้บริหารและปฏิบัติงาน ส่งผลให้เกิดความตระหนักรู้ต่อตนเอง มอบการให้บริการที่ดี โดยการยึดมั่นในหลักสัปปุริสธรรม คืออัมมัญญตา รู้หลักการรู้หลักเกณฑ์ รู้กฎแห่งเหตุผล เข้าใจกฎระเบียบข้อบังคับ อุตัญญตา รู้ความมุ่งหมาย รู้ประโยชน์ที่ประสงค์ กาลัญญตา รู้เวลาอันเหมาะสมที่จะใช้ในการกระทำหน้าที่ สรุปเป็น EAG Model

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการวิจัยสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมการใช้เรือไฟฟ้า เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง ได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แสดงนวัตกรรมการใช้เรือไฟฟ้าเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง

จากภาพองค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมการใช้เรือไฟฟ้าเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง สามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ดังนี้

การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ประกอบด้วย การท่องเที่ยวที่มีความต่อเนื่อง การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ และการท่องเที่ยวที่มีความสมดุล โดยนำหลักธรรมสัปปุริสธรรม 7 เข้ามาบูรณาการกับการท่องเที่ยวของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลองเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ดังนี้ 1. อัมมัญญาตา (ผู้รู้จักเหตุ) โดยการให้บริการเรือไฟฟ้าท่องเที่ยวจะทำให้ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมภายในพื้นที่ตลาดน้ำได้ 2. อัตถัญญาตา (ผู้รู้จักผล) โดยการให้บริการเรือไฟฟ้าท่องเที่ยวสามารถช่วยลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมทั้งทางอากาศ เสียง และน้ำ 3. อุตตัญญาตา โดยสามารถนำนวัตกรรมเรือไฟฟ้ามาใช้เพื่อส่งเสริมกิจการหรือธุรกิจได้เป็นอย่างดี 4. มัตตัญญาตา (ผู้รู้จักประมาณ) โดยการนำเรือไฟฟ้าท่องเที่ยวเข้ามาใช้จะสามารถรับรองจำนวนนักท่องเที่ยวภายในพื้นที่ได้ดียิ่งขึ้น 5. กาลัญญาตา (ผู้รู้จักกาลเวลา) โดยการนำนวัตกรรมเรือไฟฟ้าเข้ามาใช้ในพื้นที่ตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลองเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมเพื่อลดการใช้น้ำมัน 6. ปริสสัญญาตา (ผู้รู้จักชุมชน) โดย นวัตกรรมเรือไฟฟ้าเหมาะสมต่อลักษณะทางกายภาพของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง 7. ปุคคลัญญาตา (ผู้รู้จักบุคคล) โดยผู้ประกอบการยินดีให้การสนับสนุนการนำเรือไฟฟ้าเข้ามาใช้ในพื้นที่ตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลอง นอกจากนี้ยังต้องมีการจัดการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของตลาดน้ำในลุ่มน้ำแม่กลองประสบความสำเร็จได้คือ ด้านการเดินทางและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และด้านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการเรียนรู้ และยังต้องอาศัยการใช้นวัตกรรมเรือไฟฟ้าอีกคือ ด้านความใหม่ของนวัตกรรม ด้านประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ ด้านการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ภาครัฐควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการขนส่งสาธารณะทั้ง ล้อ เรือ ให้ปรับเปลี่ยนมาใช้ระบบไฟฟ้าเป็น 100% เพื่อลดโลกร้อน ลดมลภาวะ และเพื่อรองรับยานยนต์ไฟฟ้าในอนาคต

2. ภาครัฐควรปรับปรุงแก้ไข ข้อบังคับ/กฎระเบียบ/กฎหมาย เกี่ยวกับการใช้เรือเครื่องยนต์ การใช้เรือไฟฟ้า เพื่อให้มีความเหมาะสมประชาชนสามารถปรับตัวได้ทัน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ภาครัฐควรสนับสนุนให้ผู้ประกอบการนำเรือไฟฟ้าเข้ามาให้บริการ เพื่อให้การเดินทางคมนาคมสะดวกในการเข้าถึงพื้นที่ตลาดน้ำ และส่งเสริมให้เพียงพอต่อความต้องการใช้งานของนักท่องเที่ยวด้วย

2. ผู้ประกอบการท่องเที่ยวควรนำเรือไฟฟ้าเข้ามาให้บริการด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้มีการกระจายรายได้ให้กับคนในชุมชนและเป็นการจัดการทรัพยากรในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น

3. ผู้ประกอบการท่องเที่ยวควรนำเรือไฟฟ้าเข้ามาให้บริการด้านการท่องเที่ยว เป็นเพิ่มเสน่ห์ของการท่องเที่ยวให้กับตลาดน้ำ และสามารถสร้างคุณค่าให้กับชุมชนตลาดน้ำด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับเรือไฟฟ้า ถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่ประชาชน หรือผู้ประกอบการเพื่อให้สามารถบริหารจัดการได้ด้วยตนเอง ลดการพึ่งพาจากต่างประเทศหรือการผูกขาดทางการตลาดจากเจ้าของรายได้รายหนึ่ง

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ผลกระทบ ข้อดี ของการนำเรือไฟฟ้ามาใช้บริการแก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้เห็นถึงความเหมาะสมและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้มีความทันสมัยรองรับกับนโยบายยานยนต์ไฟฟ้าของรัฐบาล

เอกสารอ้างอิง

- กชนิกา อินทสุวรรณ. (2564). รูปแบบประสิทธิผลการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยการบูรณาการหลักพุทธธรรมของจังหวัดสมุทรสาคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ธงชัย คล้ายแสง. (2562). การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาโดยการบูรณาการหลักพุทธธรรมของจังหวัดบุรีรัมย์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เบญจวรรณ บุญรัตน์. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนามนุษย์). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ประยูร เจนตระกูลโรจน์. (2564). การบริหารสู่ความเป็นเลิศโดยการบูรณาการหลักพุทธธรรมของสถานพยาบาลภาครัฐในกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระครูไพโรจน์สารคุณ (สุเทพ คุณงกโร). (2558). การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาทักษะการบริหารจัดการวัด ของพระสังฆาธิการในจังหวัดปทุมธานี (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มานิต เตชอภิโชค. (2565). โครงการพัฒนาระบบการเดินทางเรือในคลองผดุงกรุงเกษม. สืบค้น 29 มิถุนายน 2565, จาก : <https://www.prachachat.net/property/news-483974>.
- รัตนวดี โมรากุล. (2560). การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบองค์การแห่งนวัตกรรมการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ศศิพัชร วัฒนรวิวงศ์. (2564). พุทธบูรณาการส่งเสริมนโยบายการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพอย่างยั่งยืนในบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จังหวัดนครราชสีมา (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ศิริพร ไชยชนะ. (2560). การบูรณาการหลักพุทธธรรมในการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมค่านิยมของการประปานครหลวง (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ศิลปวิชญ์ น้อยสมมิตร. (2562). รูปแบบการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุริศา ริมศิริ. (2562). การพัฒนาตัวบ่งชี้องค์การแห่งนวัตกรรมการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวรรณ แก้วนะ. (2564). การพัฒนาคุณลักษณะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis* (3rd ed) New York: Harper and Row.